

Yrkesprofiler, kartläggning och validering

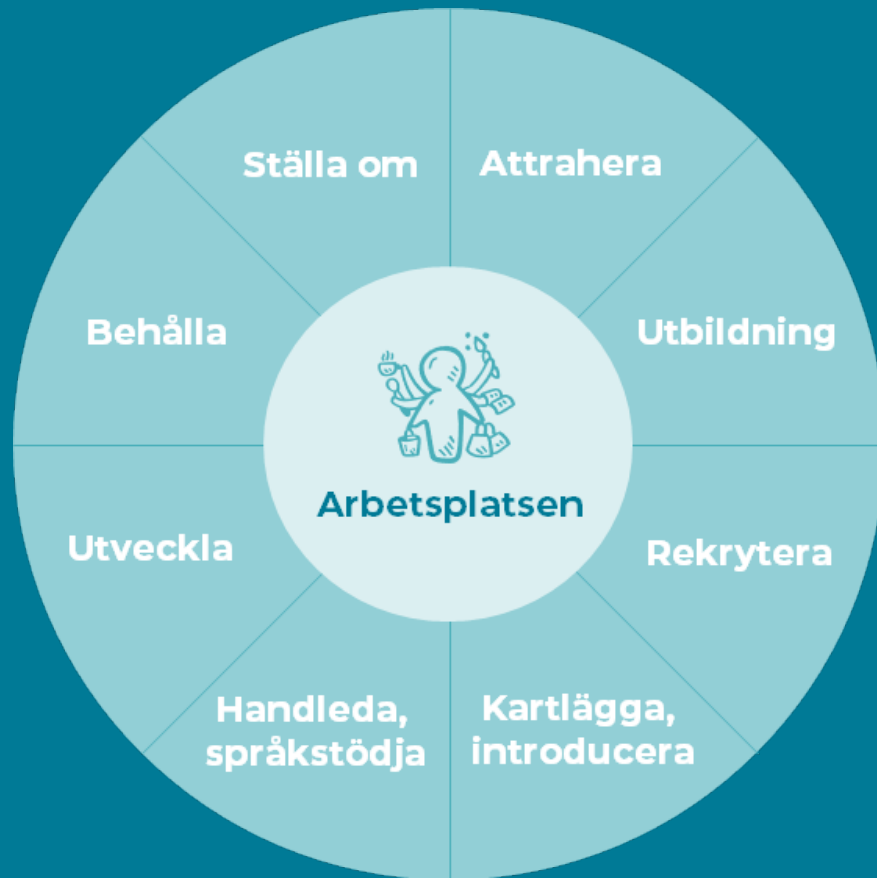
Verktyg för den strategiska
kompetensförsörjningen på ditt företag

Henrietta Finnborg Bengtsson

NORDISKT
VALIDERINGSFORUM

Vad är kompetensförsörjning?

Sobonas branschvalideringsmodell stöttar samtliga delar

A photograph of three chefs in a professional kitchen. They are wearing white chef coats and striped aprons. The chef on the left is cooking at a stove, the middle one is looking on, and the one on the right is preparing ingredients. The image has a semi-transparent dark overlay.

Samhällsutvecklingen ställer krav på livslångt och livsvida lärande inom flera områden

Men är samhället rustat för detta?

Yrkesprofiler

- Navet bland verktyg för kompetensförsörjning

Yrkesprofiler

Skapar samsyn utifrån det man behöver kunna och ger förutsättningar för både utbildning och validering

Kartläggning

Att upptäcka individens kunnande

Lärande

Anskaffande av kunnande, oavsett var eller hur

Bedömning

Att säkerställa att man kan det som behövs

Erkännande

Individer – handledare - verksamhet

Yrkesprofiler

Energibranschen

				Drifttekniker Kraft-/fjärrvärmeverk		Distributions-tekniker Distributionsnät		
Distributionselektriker								
Ledningsnät				Belysning				
Kund-service	Distributionselektriker – Fördjupning	Distributionselektriker – Belysning				Driftoptimering		
	Distributionselektriker – Grunder					Planering, problemlösning och dokumentation		
	Distributionselektriker – Stolparbete		Drifttekniker Elnät	Beredare Elnät	Felsökning	Felsökning		
	Distributionselektriker – Lagkrav, EBR och ESA		Drifttekniker Elnät – Lagkrav, EBR och ESA	Beredare – Lagkrav, EBR och ESA	Service och underhåll	Service och underhåll	Anläggnings- och processkunskap (per anläggningstyp)	Distributionsnätets uppbyggnad och funktion
Kundservice					Lagkrav	Lagkrav		
Verksamhetens utbud	Säkerhetsklassad tjänst/anläggning					Grundläggande elteknik – elkunskap		
Digitala program för administration						Grundläggande styr- och reglerteknik		
Ergonomi , säkerhet och risker inom arbetsmiljö								
Kommunikation, service och bemötande								
Medarbetarskap								

Framtaget i samverkan – energi

Nationell relevanssäkring Energi dec 2018

Framtaget i samverkan – fjärrvärme

Nationell relevanssäkring Fjärrvärme sep 2019

Yrkesprofiler

Fiber- och stadsnät

Fiberinstallatör		Fibertekniker
		Service underhåll och felsök av fibernät
		Fibertekniker
Nätverkskunskap nivå 3		Nätverkskunskap nivå 4
Fiberinstallation hos kund		
Svetsa och skarva optisk fiber		
Säkerhetsklassad tjänst		
Lagkrav och standarder för fiberinstallation		
Grundläggande kunskap om arbetsmiljö och säkerhet vid markarbeten		
Ergonomi, säkerhet och risker inom arbetsmiljö		
Kommunikation, service och bemötande		
Medarbetarskap		

Framtaget i samverkan – Fiber- och stadsnät

Nationell relevanssäkring Fiber- och stadsnät 2021

Kommunal.

sobona
Kommunala företagens
arbetsgivarorganisation

Yrkesprofiler

Beskriver det man behöver kunna
– ett gemensamt språk för yrket

Tydliggör och strukturerar när olika parter ska
samverka

- Branschen – valideringsmodell
- Arbetsgivare (HR + chefer)
- Arbetstagare – individen
- Utbildningsanordnare
- Arbetsmarknadsaktörer

Kvalitetsstandard för upphandlingar, t ex

Kartläggning

Kartläggning för olika yrkesprofiler
– Självsfattning → Fördjupad

Yrkesmässiga kunskaper och färdigheter
– oavsett var, hur eller när man har lärt sig

Självsfattning som kan användas exempelvis vid

- Rekrytering
- Introduktion
- Planering
- Validering
- Omställning

Empowered by OCN

Kartläggning Drifttekniker – Elnät

Drifttekniker Elnät

Jag vet vilka olika krav som ställs från på ett elnät vid besiktning och underhållsarbete.

- Nej, jag vet inte alls
- Jag vet ganska lite
- Jag vet ganska mycket
- Ja, jag vet exakt

Jag vet hur återuppbyggnad av störd drift utförs på ett säkert sätt.

- Nej, jag vet inte alls
- Jag vet ganska lite
- Jag vet ganska mycket
- Ja, jag vet exakt

Jag vet varför man tar fram riskbedömningar.

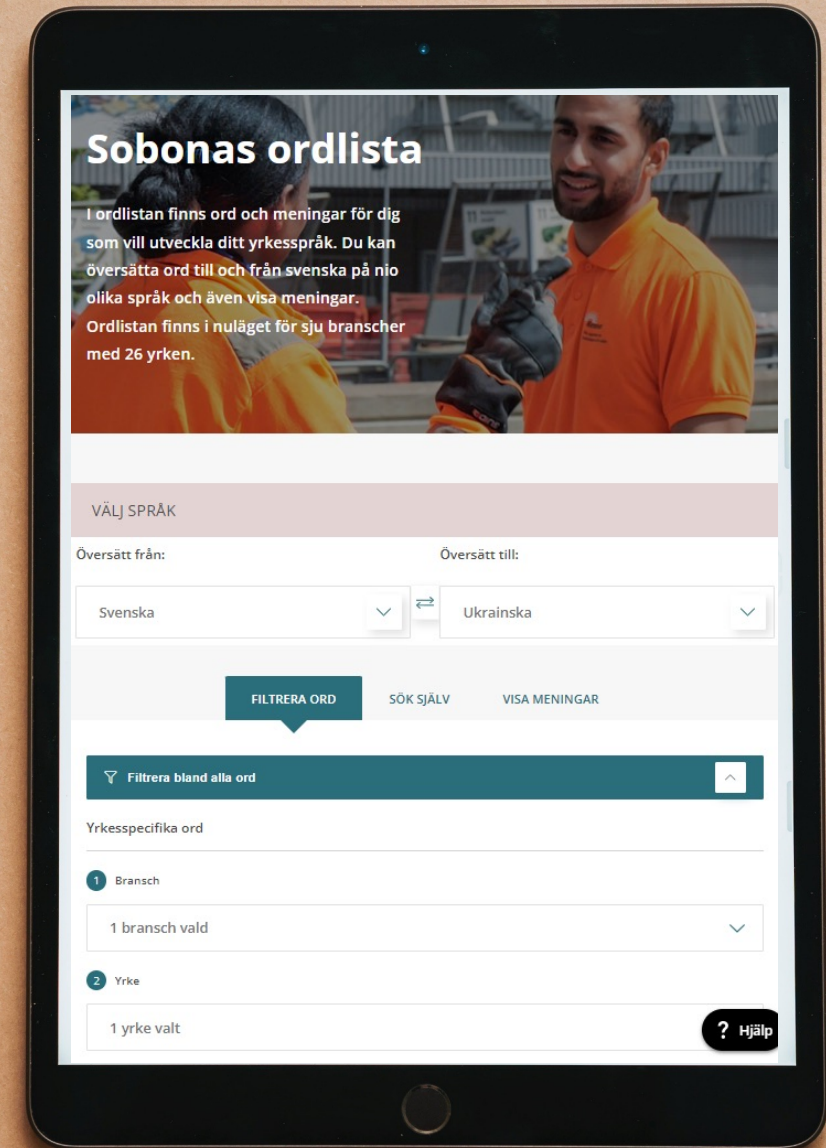
- Nej, jag vet inte alls
- Jag vet ganska lite
- Jag vet ganska mycket
- Ja, jag vet exakt

Lärande

Individen lär sig, på olika sätt – genom utbildningar, kurser, på jobbet, på fritiden

- **Utbildningsanordnare** som utgår ifrån branschens kompetensstandarder
- **På arbetsplatsen** – med stöd av kollegor, parallellt med validering
- **I arbetsmarknadsinsatser**, exempelvis jobbspår
- **Språkstödsverktyg** på Sobonas hemsida

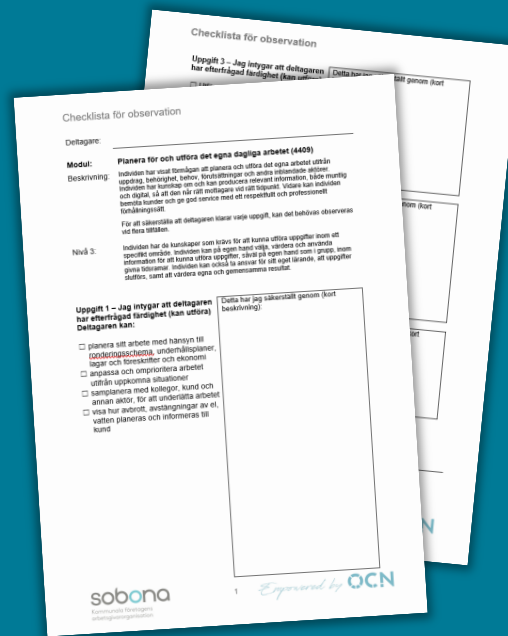

Bedömning

Säkerställer det man behöver kunna

- **Ofta parallellt** med stegvist lärande – i verksamheten
- **Färdiga checklistor** och underlag
- **Individen** svarar på frågor och visar
- **Bedömare** granskar och godkänner
- **Kvalitetssäkring** internt/externt

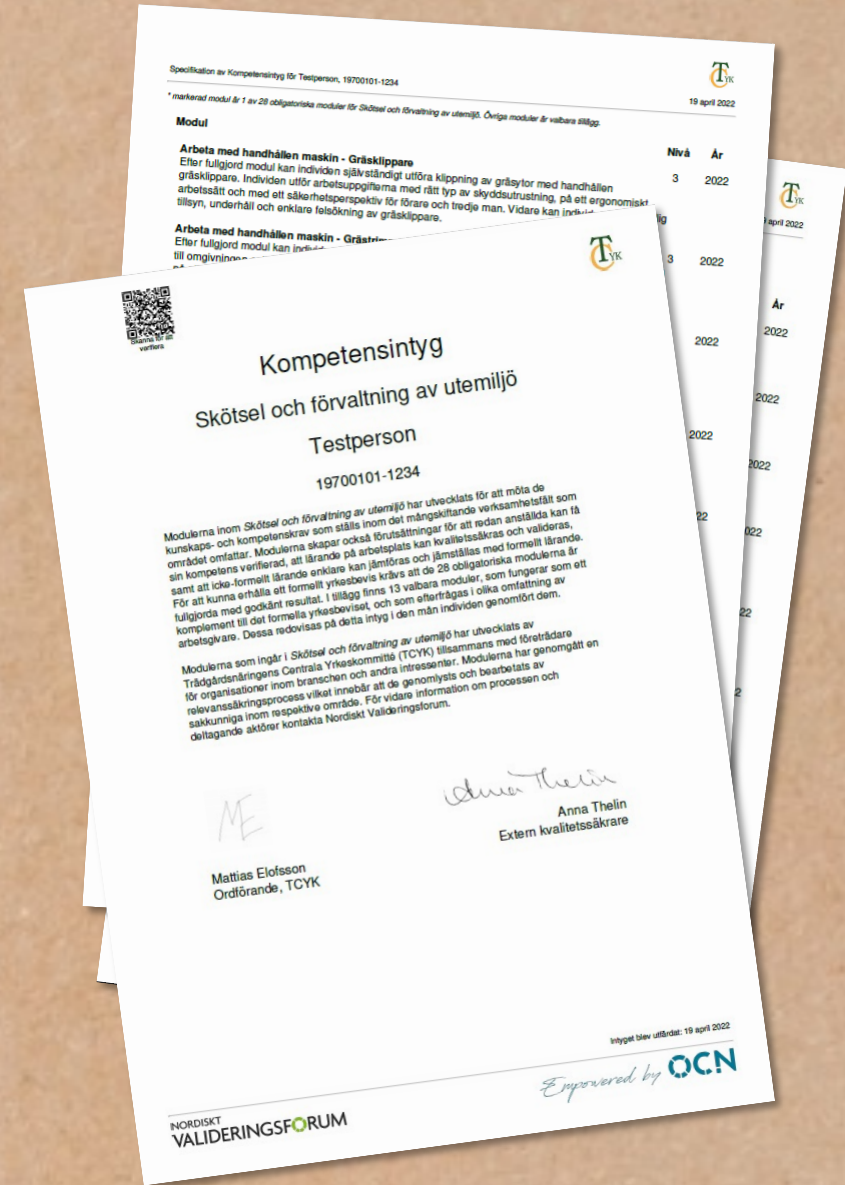
Erkännande

Individen får ett kompetensbevis i form av mikromeriter eller en hel kvalifikation
→ Självinsikt, självförtroende, motivation

- Värdebevis på vad man kan
- Detaljerat och tydligt
- Sakligt, utan subjektiva värderingar
- Nivå satt utifrån SeQF

Handledare och bedömare lyfts upp som centrala i verksamheten

Verksamheten kvalitetssäkras – minskar kvalitetsbristkostnader och säkerställer fortsatt drift

Validering

Genom validering synliggörs och erkänns individens kunskaper och färdigheter inom ett visst område

Två typer av validering:

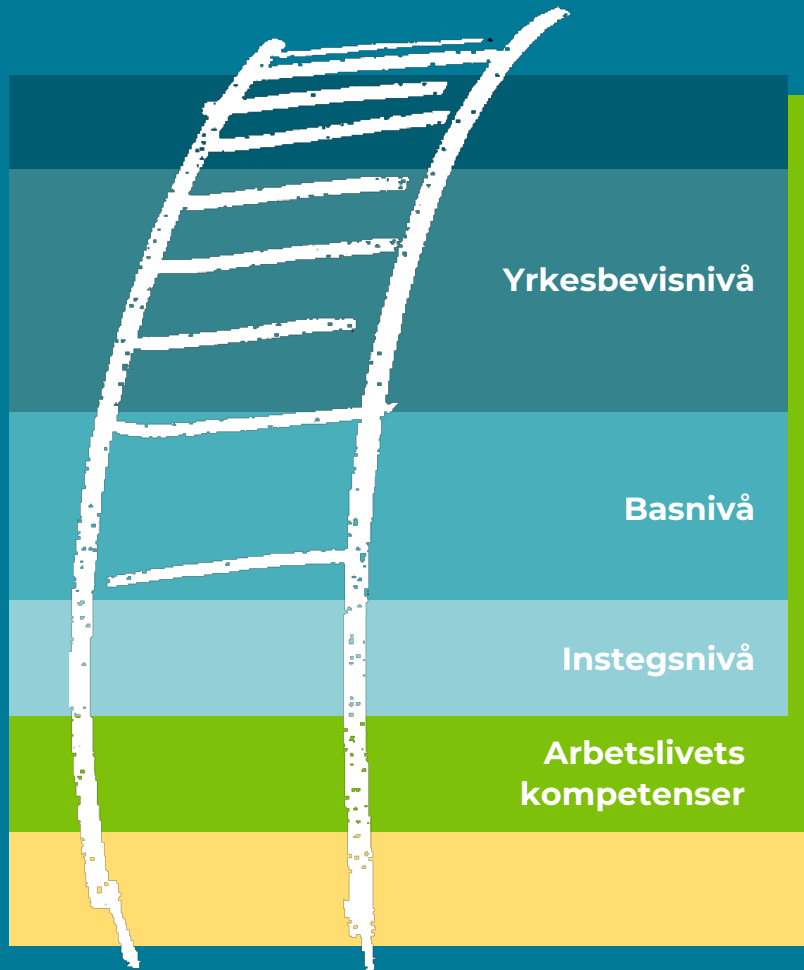
- **Summativ** – vid ett tillfälle, som vid ett testcenter, som när man tar körkort
- **Formativ** – över tid, parallellt med coaching och lärande, ofta individanpassat

En valideringsprocess innehåller

- Kartläggning
- Ev. lärande
- Bedömning
- Kvalitetssäkring
- Erkännande

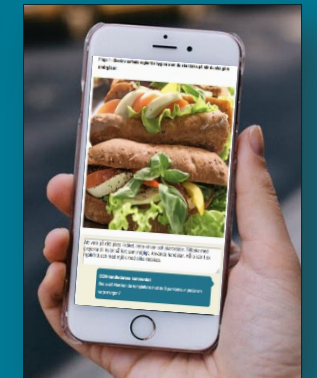
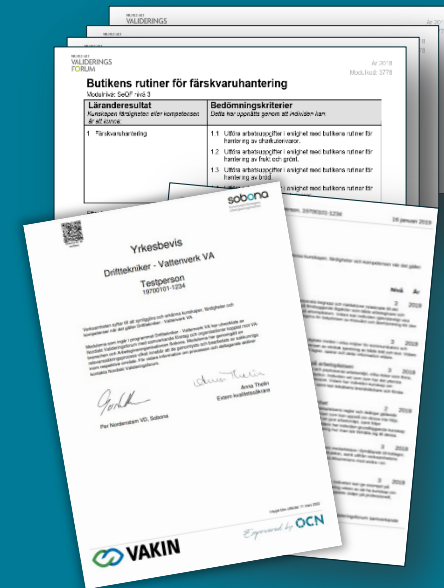
Nu har vi både praktiska verktyg och en **infrastruktur för kompetens**

- Ett gemensamt språk – vad man behöver kunna inom olika yrkesroller – på olika nivåer
- En överenskommelse i branschen mellan arbetsgivare och arbetstagare
- En tydlig bild av medarbetarens nuvarande kunnande
- Möjligheter att lära sig – på arbetsplatsen eller via utbildning
- Möjlighet att kvalitetssäkra kunnandet och ställa om till nya arbetsuppgifter och yrken

Startklart

- **Relevanssäkrat** innehåll
- **Läranderesultat** i valbara moduler
- **Bedömningskriterier**
- **Bedömningsplaner**, frågor, uppgifter, checklistor
- **Kvalitetssäkringskedja**
- **Kompetensintyg**, tydligt specificerade
- **Digitalt verktyg**, underlättar processen

Sju nationella yrkesprofiler inom energi:

Distributionselektriker – belysning

Distributionselektriker

Drifttekniker – elnät

Beredare

Distributionstekniker Distributionsnät

Drifttekniker Kraft-/fjärrvärmeverk

Kundservicemedarbetare

Två nationella yrkesprofiler inom fiber och stadsnät:

Fiberinstallatör

Fibertekniker

Fler yrkesprofiler planeras tas fram

Inom Energi 2022

- Projektledare
- Projektör

Inom Fiber och Stadsnät 2023

- Nätverkstekniker
- Projektör/Beredare
- Projektledare

Höstens bedömarutbildning

Den digitala bedömarutbildningen består av
fyra utbildningsblock (halvdagar)

OCN-Bedömarutbildning Sobona 1 HT22

- Tisdag 20 september, kl. 09.00-12.00
- Tisdag 27 september, kl. 09.00-12.00
- Måndag 3 oktober, kl. 13.00-16.00
- Fredag 7 oktober, kl. 09.00-12.00

OCN-Bedömarutbildning Sobona 2 HT22

- Tisdag 25 oktober, kl. 09.00-12.00
- Tisdag 1 november, kl. 09.00-12.00
- Måndag 7 november, kl. 13.00-16.00
- Fredag 11 november, kl. 09.00-12.00

<https://valideringsforum.se/ocn-bedomarutbildning-sobona/>

Vid frågor, kontakta

Henrietta Finnborg Bengtsson

010-150 17 84

henrietta@valideringsforum.se